

I. ROZUMIENIE ZE SŁUCHU**10p.**

1. Proszę wysłuchać dwa razy tekstu i zaznaczyć prawidłowe odpowiedzi.
_____ / 10p. (10 x 1p.)

0. Władysław Stanisław Reymont:

- a) miał pięcioro rodzeństwa;
- b) był jedynakiem;
- c) miał czworo rodzeństwa.

1. Ojciec Władysława:

- a) nie lubił czytać książek;
- b) pracował w miejscowym kościele;
- c) grał na fortepianie.

6. Reymont został pracownikiem kolei:

- a) aby zarobić na życie;
- b) bo lubił tę pracę;
- c) bo lubił podróżować.

2. Matka przyszłego pisarza:

- a) pięknie opowiadała baśnie;
- b) miała wykształcenie muzyczne;
- c) pracowała w kościelnej kancelarii.

7. Pierwsze utwory Reymonta:

- a) spodobały się jego przyszłej żonie;
- b) przyniosły pisarzowi majątek;
- c) były drukowane w warszawskiej prasie.

3. W dzieciństwie Reymont:

- a) był dobrym uczniem;
- b) nie odnosił sukcesów w szkole;
- c) uczył się grać na organach.

8. Po ślubie Reymont:

- a) wraca do rodzinnego Tuszyna;
- b) nadal dużo pracuje;
- c) rezygnuje z podróży.

4. Siostra Reymonta:

- a) była miłośniczką teatru;
- b) lubiła czytać legendy i baśnie;
- c) była żoną krawca.

9. Reymont otrzymuje Nagrodę Nobla:

- a) za powieść zatytułowaną Chłopi;
- b) za całokształt twórczości;
- c) za Ziemię Obiecana.

5. Młody Reymont:

- a) pracował jako krawiec;
- b) występował w warszawskim teatrze;
- c) był wędrownym aktorem.

10. Nagrodę Nobla:

- a) Reymont odebrał osobiście;
- b) przesłano mu do Francji;
- c) odebrała jego żona.

II. POPRAWNOŚĆ GRAMATYCZNA**____/ 55p.****1. Proszę uzupełnić tekst poprawnymi formami wyrazów podanych w nawiasach zgodnie z przykładem (odmiana rzeczowników i przymiotników).****____/ 10p. (10 x 1p.)**

Niektóre osoby unikają aktywności fizycznej, tłumacząc się zbyt ____**dużym zmęczeniem**____⁰ (duże zmęczenie)⁰. Nie mają racji – wbrew _____¹ (powszechnie opinie)¹ aktywność fizyczna działa pobudzająco. Przeprowadzono badania wśród osób biegających w _____² (miejskie parki)². Osoby te twierdzą, że ruch jest dla nich _____³ (bogate źródło)³ radości. Twierdzą też, że regularne wykonywanie _____⁴ (proste ćwiczenia)⁴ sprawia, że poziom znużenia spada. Dzięki _____⁵ (przyjemne zmęczenie)⁵, które odczuwa się po wysiłku fizycznym, osoby aktywne zasypiają bez problemu. Podobno śpią _____⁶ (cała godzina)⁶ dłużej, niż osoby mało ruchliwe. W czasie, gdy koncentrują się na _____⁷ (aktywność fizyczna)⁷, mogą odciąć się od napływających nieprzerwanie informacji. Jest to korzystne dla zachowania _____⁸ (wewnętrzny spokój)⁸. Ludzie wypoczęci i zrelaksowani są bardziej kreatywni i tym samym, są _____⁹ (lepsi pracownicy)⁹. Badania dowodzą, że u osób, które uprawiają sport, obserwuje się wyższy poziom zadowolenia. Osoby te lepiej potrafią cieszyć się _____¹⁰ (osobiste szczęście)¹⁰.

2. Proszę uzupełnić tekst poprawnymi formami zaimków osobowych i dzierżawczych zgodnie z podanym przykładem.

____/ 5p. (10 x 0,5p.)

Mam przyjaciela – Mikołaja – i bardzo lubię spędzać z __**nim**__⁰ (on)⁰ czas. Może dlatego, że ma na imię tak jak Kopernik, Mikołaj interesuje się astronomią i w __**naszym**__⁰ (nasz)⁰ domu na strychu urządził obserwatorium. Mikołaj jest starszy ode _____¹ (ja)¹ o dwa lata i chodzi do innej szkoły. Bardzo lubię _____² (mój)² kolegę. Jego obserwatorium jest _____³ (nasza)³ kryjówką. Patrzymy w niebo, a Mikołaj opowiada _____⁴ (ja)⁴ o gwiazdach i galaktykach. Jego wiedza jest naprawdę imponująca i może mówić o _____⁵ (one)⁵ bez końca. Mikołaj jest samotnikiem i nie zaprasza do obserwatorium _____⁶ (swoi)⁶ kolegów – mówi, że robią za dużo hałasu. Kiedyś jednak zapytał: „Czy w _____⁷ (twoja)⁷ klasie jest taka ruda dziewczyna? Ma chyba na imię Zuzanna.” Potwierdziłem. Powiedziałem, że siedzę z _____⁸ (ona)⁸ w jednej ławce i bardzo się lubimy. Mikołaj zapytał, czy mógłbym _____⁹ (ona)⁹ przyprowadzić do obserwatorium. Następnego dnia przedstawiłem Zuzannę _____¹⁰ (mój)¹⁰ przyjacielowi. Teraz w trójkę patrzymy w gwiazdy.

3. Proszę uzupełnić tekst właściwą formą jednego z czasowników podany w nawiasach w czasie teraźniejszym, przeszłym i przyszłym.

_____/ 10p. (10 x 1p.)

Chociaż telefony komórkowe są wynalazkiem stosunkowo nowym, to my – ludzie XXI wieku – nie __**wyobrażamy**__⁰ (wyobrażać / wyobrazić)⁰ sobie bez nich życia. Prawie nikt nie wie, że pierwszy przenośny telefon w połowie ubiegłego stulecia _____¹ (konstruować / skonstruować)¹ szwedzcy inżynierowie. Ważył 40 kilogramów i kosztował tyle co dobry samochód. Pod koniec XX wieku na rynek _____² (wchodzić / wejść)² telefony nowej generacji. Były jednak bardzo drogie. Obecnie ceny komórek nieustannie _____³ (spadać / spaść)³, a ich możliwości są ogromne. Teraz komórka _____⁴ (zapewniać / zapewnić)⁴ nam dostęp do Internetu, do muzyki, gier czy wiadomości. Dzisiejsze komórki to małe komputery. Ty na przykład _____⁵ (przesyłać / przesłać)⁵ wiadomości i zdjęcia przy pomocy komórki, a ja _____⁶ (płacić / zapłacić)⁶ nią za zakupy. Futurologzy twierdzą, że w przyszłości i komputery i komórki _____⁷ (stawać się / stać się)⁷ niewidoczne. Wirtualna rzeczywistość _____⁸ (łączyć się / połączyć się)⁸ z naszą. Na przykład gdy (wy) _____⁹ (mówić / powiedzieć)⁹ w obcym języku, to przy waszej postaci cały czas _____¹⁰ (pojawiać się / pojawić się)¹⁰ napisy z tłumaczeniem.

4. Proszę podkreślić prefiks, który pasuje do niepełnej formy czasownika zgodnie z treścią zdania.

_____/ 5p. (5 x 1p.)

Kiedy profesor Malicki wysiadł z pociągu, ____szalała⁰ (za-, roz-, o-)⁰ się burza. Profesor postanowił ____czekać¹ (za-, do-, prze-)¹ ulewę w dworcowej restauracji. Do stolika podeszła młoda kelnerka i profesor ____mówił² (wy-, za-, od-)² kawę i ciasto ze śliwkami. Kiedy deszcz przestał padać, profesor ____kończył³ (do-, wy-, u-)³ kawę i poprosił o rachunek. Zapytał jeszcze, gdzie jest Dom Kultury Technika. Kelnerka ____kazała⁴ (za-, u-, po-)⁴ mu to miejsce na planie miasta. Potem profesor zapłacił, ____stał⁵ (roz-, zo-, w-)⁵ i wyszedł z restauracji.

5. Proszę uzupełnić tekst poprawnymi formami imiesłowów, przekształcając wyrazy z nawiasów zgodnie z podanym przykładem (tworzenie i odmiana imiesłowów).

_____/ 5p. (5 x 1p.)

Profesor Kazimierz Michałowski jest ____uważany____⁰ (którego uważają)⁰ za twórcę polskiej egiptologii. Był wybitnym archeologiem ____prowadzącym____⁰ (który prowadził)⁰ od 1936 roku badania na terenie Egiptu. ____Współpracując____⁰ (Kiedy współpracował)⁰ z ekipami francuskimi, dokonał wielu ważnych odkryć. Po przerwie _____¹ (którą spowodował)¹ wybuchem drugiej wojny światowej, powrócił do Egiptu w latach pięćdziesiątych. Otworzył w Kairze polską placówkę naukową _____² (która kierowała)² pracami polskich archeologów. Profesor Michałowski, _____³ (kiedy stał)³ na czele tej placówki, nie tylko prowadził prace wykopaliskowe. Zajmował się także organizowaniem imprez – wystaw, wykładów – _____⁴ (które popularyzowały)⁴ archeologię. Efekty jego pracy i pracy jego uczniów są dziś _____⁵ (które podziwiają)⁵ przez turystów odwiedzających Egipt.

6. Proszę przekształcić podany tekst tak, aby nie zmienił swojego znaczenia zgodnie z podanym przykładem (mowa zależna).

_____/ 5p. (5 x 1p.)

1. Maria powiedziała swojemu lekarzowi: **Coraz częściej mam problemy z zasypianiem.** Zapytała: **Co mam robić, kiedy nie mogę zasnąć.** Lekarz poradził jej: **Proszę wypić przed snem szklankę ciepłego mleka.**

Maria powiedziała swojemu lekarzowi, że **coraz częściej ma problemy z zasypianiem.** Zapytała, **co ma robić, kiedy nie może zasnąć.** Lekarz poradził jej, żeby **wypiła przed snem szklankę ciepłego mleka.**

2. Potem powiedział do Marii: Niech pani mąż nie ogląda telewizji zbyt głośno.

3. Dodał jeszcze: Niech państwo wychodzą razem na wieczorny spacer.

4. Zapytał także: Czy pani i pani mąż mieszkacie przy ruchliwej ulicy?

5. Gdy Maria potwierdziła, powiedział: Zamykajcie państwo na noc okna.

6. Na koniec dodał: Mam nadzieję, że moje rady pomogą pani zasnąć.

7. Proszę przekształcić zdania zgodnie z podanym przykładem.

_____/ 5p. (5 x 1p.)

1. Zmiana czasu z letniego na zimowy u wielu osób wywołuje problemy z koncentracją.
(z powodu)

Z powodu zmiany czasu z letniego na zimowy wiele osób ma problemy z koncentracją.

2. Zanim przystosujemy się do nowego rytmu dnia, możemy odczuwać senność. (przed)

3. Zmianę czasu wprowadzono, żeby lepiej wykorzystać światło dzienne. (w celu)

4. Zmiana ta miała służyć mniejszemu zużyciu energii elektrycznej. (efektem)

5. Najnowsze badania naukowe wskazują, że cel ten nie został osiągnięty. (według)

6. Zużycie energii zmniejsza się, kiedy zima jest łagodna i ciepła. (im... tym...)

8. Proszę uzupełnić tekst wyrazami podanymi w nawiasach w odpowiedniej formie zgodnie z przykładem. Liczebniki proszę napisać słowami.

_____/ 5p. (5 x 1p.)

Pochodzę z małego miasta, ale od ____**dziewięciu lat**____⁰ (9 + rok)⁰ mieszkam w Warszawie, bo tutaj pracuję. Wynajmuję mieszkanie w wieżowcu na ____**dwudziestym piętrze**____⁰ (20. + piętro)⁰ i mam przepiękny widok z okna. Jestem pielęgniarką i pracuję _____¹ (7 + dzień)¹ w tygodniu, ale kiedy mam wolną chwilę, lubię jeździć do mojego miasteczka. To zaledwie _____² (40 + kilometr)² od Warszawy. Samochodem jadę około godziny. W miasteczku mam rodziców i _____³ (3 + rodzeństwo)³ – brata i siostry. Mamy jeszcze _____⁴ (4. + siostra)⁴, ale spotykamy się z nią rzadko, bo mieszka za granicą. W tym roku siostra odwiedzi nas w czerwcu – przyjedzie na przyjęcie z okazji _____⁵ (50. + rocznica)⁵ ślubu naszych rodziców.

9. Proszę uzupełnić tekst odpowiednimi przyimkami zgodnie z podanym przykładem.

_____/ 5p. (5 x 1p.)

Najmłodszą studentką w Polsce jest Dagmara __**z**____⁰ Wrocławia. _____¹ młodego wieku – Dagmara ma jedenaście lat – jest już studentką uniwersytetu. _____² studiach radzi sobie bardzo dobrze. Profesorowie twierdzą, że lepiej _____³ niejednego dorosłego kolegi. Dagmara pasjonuje się biologią i chemią, a wzorem _____⁴ niej jest Maria Skłodowska - Curie. Dagmara też chce być naukowcem i odkrywcą. Marzy _____⁵ Nagrodzie Nobla.

III. ROZUMIENIE TEKSTU PISANEGO

20p.

1. Proszę uzupełnić luki w tekście, wybierając najlepszą spośród podanych w tabeli pod tekstem możliwości.

____/ 10p. (10 x 1p.)

Dziesiątki tysięcy lat ludzie radzili sobie bez pisma. (...) Choć nie posługiwano się⁰ pismem, skutecznie przechowywano i przekazywano _____¹ wiedzę oraz tradycje następnym pokoleniom, wykorzystując olbrzymi potencjał, o którym dziś już niemal zapomnieliśmy – ludzką pamięć. Dlatego we wszystkich kulturach niepiśmiennych istotną _____² odgrywali mający wyćwiconą pamięć starsi strażnicy wiedzy i przekaziele tradycji kulturowych. (...) Wszystkie informacje przekazywali swoim uczniom wyłącznie ustnie, a ci musieli uczyć się wszystkiego na pamięć, nie wolno było niczego _____³. Metoda ta zapewniała intensywne ćwiczenie umysłu i gwarantowała, że przekazywana z pokolenia na pokolenie tajemna _____⁴ nie wyjdzie poza krąg wtajemniczonych. Doskonała pamięć nie była darem wyssanym z mlekiem matki. _____⁵ ćwiczone ją w młodości. Ponadto, aby sobie pomóc w zapamiętywaniu szczegółów, od najdawniejszych czasów posługiwano się różnymi mnemotechnikami. Jedną z metod _____⁶ zapamiętywanie jest łączenie tekstu ze stałym rytmem, melodią języka, a także podkreślanie tego rytmu przez ruch i akompaniament muzyczny (...) Ponieważ wiedzę i teksty przekazywano sobie wyłącznie ustnie, z czasem pewne detale opowieści się zmieniały, _____⁷ nowe wersje tekstów, a stare zanikały i nie można było nigdzie sprawdzić, jak brzmiała wersja pierwotna. Słowa ewoluowały, ale zasadnicza treść opowieści została _____⁸.

Dziś, gdy niemal cała ludzka wiedza jest w zasięgu każdego – wystarczy mieć telefon z _____⁹ do Internetu – rozleniwiamy się i w większości nie potrafimy i nie lubimy uczyć się na pamięć. O tym, że pamięć jednak warto ćwiczyć, przypominamy sobie dopiero, gdy zdarzy nam się zgubić telefon ze wszystkimi ważnymi numerami i danymi. W tej dziedzinie, zamiast zdawać się na technologię, powinniśmy brać _____¹⁰ z naszych przodków – uczenie się na pamięć rozwija intelekt.

(Fragment artykułu B. Nowickiego zatytułowanego *Głębia pamięci*, Wiedza i Życie, luty 2017.)

0.	A. wysługiwno się	B. posługiwno się	C. wyręczano się	D. otaczano się
1.	A. zgromadzoną	B. uzbieraną	C. odłożoną	D. skupioną
2.	A. rangę	B. pozycję	C. rolę	D. sztukę
3.	A. wypisywać	B. notować	C. rejestrować	D. nagrywać
4.	A. informacja	B. znajomość	C. wiadomość	D. wiedza
5.	A. intensywnie	B. mocno	C. ostro	D. porywczo
6.	A. popierających	B. sprzyjających	C. ułatwiających	D. poprawiających
7.	A. pokazywały się	B. uwidoczniały się	C. odsłaniały się	D. pojawiały się
8.	A. schowana	B. zachowana	C. zabezpieczona	D. przechowana
9.	A. wstępem	B. zejściem	C. dostępem	D. dojazdem
10.	A. model	B. wzorzec	C. przykład	D. prototyp

2. Proszę uzupełnić tekst podanymi w ramce związkami frazeologicznymi w odpowiedniej formie.

_____/ (5 x 1p.)

pracować jak wół; być w siódmym niebie; siedzieć z założonymi rękami;
 stanąć na ślubnym kobiercu; **√ wpaść w oko**; klepać biedę.

Kasia wpadła w oko ⁰ Antkowi na trzecim roku studiów. Antek _____¹, kiedy zgodziła się z nim umówić. Jeszcze przed końcem studiów _____². Zamieszkali w małym mieszkaniu w centrum miasta i przez pierwsze dwa lata _____³, ale byli bardzo szczęśliwi. Kiedy urodziła im się córka, Antek _____⁴, żeby zarobić na większe mieszkanie. Szybko dostał awans i podwyżkę. Kasia też nie _____⁵ – otworzyła własną firmę. Niedawno przeprowadzili się do nowego, dużego mieszkania.

3. Proszę wybrać z ramki antonimy, które najlepiej będą pasowały do podanych wyrażen i wpisać je w odpowiedniej formie. Uwaga! Jeden wyraz jest zbędny.

_____/ (5 x 1p.)

szeroki; świeży; ✓ **prosty**; zły; nowoczesny; upalny; modny.

- | | | | |
|----|---------------------|---|-----------------------|
| 0. | trudna zagadka | ≠ | prosta zagadka |
| 1. | mroźny dzień | ≠ | _____ dzień |
| 2. | wąski korytarz | ≠ | _____ korytarz |
| 3. | dobre oceny | ≠ | _____ oceny |
| 4. | czerstwe pieczywo | ≠ | _____ pieczywo |
| 5. | przestarzała metoda | ≠ | _____ metoda |

IV. PISANIE

_____/ 15p.

Proszę napisać 15 zdań na jeden z podanych tematów.

1. *Jeżeli robisz to co łatwe, Twoje życie będzie trudne. Jeśli robisz to co trudne, Twoje życie będzie łatwe.* Proszę rozwinąć tę myśl w formie tekstu argumentacyjnego.
2. *Spotkania z ludźmi sprawiają, że życie jest warte przeżycia.* – proszę scharakteryzować osobę / osoby, do których mogłaby odnosić się ta myśl.
3. Proszę napisać opowiadanie lub list, w którym zostanie użyte i skomentowane następujące zdanie: *Ze szczęściem czasem bywa tak, jak z okularami, szuka się ich, a one są na nosie.*

WYBIERAM TEMAT NR _____

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.